

BRASSÓI LAPOK

POLITIKAI NAPILAP.

ELŐFIZETÉSI ARAK: 1/1 évre 20 kor.,
1/2 évre 10 k., 1/4 évre 5 k. Egyes szám ára 8 f.

Felelős szerkesztő: **Dr. Weisz Ignác.**
Szerkesztő: **Győri Imre.**

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Brassó, Kapu-utca 64. sz. — Telefon: 177

Társadalmi forrongások

Brassó, okt. 27.

A haladó kor fokozódó szükségleteivel szemben a létküzdelemben eddig rendelkezésre állott eszközök elégteleneknek bizonyultak. Szerencsére, hogy nemcsak az életfeltételek, de maga az emberi nem is folytonos evolúcióban van és mindig új fegyvereket nyer a létért való küzdelemben.

A fejlődő tökéletesedés nyomai már is erősen mutatkoznak, különösen a nyugoti nemzeteknél, amelyek mint legrégebb európai kultúrnépek a legkedvezőbb körülmények között éltek és melyeknek fejlődése következtén a legelőrehaladottabb stádiumban van.

Ezek körében már mutatkozik a legújabb szükségletek felismerésére és kielégítésére egy újabb érzék — a társadalmi érzék.

A magyar faj még nem érte el ezt a fejlődési fokot és szinte tanács-talanul áll a XX. század elején a legkülönfélébb velleitásoknak eddig soha nem tapasztalt szörnyű kháoszában, melyben az istentagadás a fanatizmus-sal, a mindenható állam az állam-nélküliséggel, a legkorlátlanabb indi-

viduálizmus az anarkia, a vasmarku szociálizmussal, egoizmus az altruiz-mussal vivja szörnyű harcát. Szinte félő, hogy ez a féktelen forgatag, mely mindent veszélylyel fenyeget, tényleg elsöpri azokat az államokat, melyek nem látják az ellentétes erők eredőjé-nek irányát, mely a kibontakozás felé vezet.

A kérdések tömkelegeiben, ahol az okok komplexumánál fogva az ész hatalma megtörik, mintegy beidegzi az ember a hatásokat és ellenhatásokat és csak ezek irányítása után mehet.

A társadalomnak még azon rétegeiben is, melyek vezérszerep vivésére volnának hivatva és tényleg visznek is, a legtöbbször hiányzik a társadalmi öntudat, vagyis hiányzik belőlük az a fizikai állapot, mely megismerteti az emberrel nemcsak azt, hogy ő minden más embertől különálló „én“, hanem azt is, hogy azokkal együtt egy összefüggő organikus egészet, egy élő individuumot képez, melynek magában véve ő csak elenyésző, csekély része.

Az evolucionális fejlődés mindig a viszonyok hatása alatt keletkezik, tehát utólagos, alkalmazkodó jellegű; de kifejleszthető preventive is, ha elő-

idézzük az okokat, amelyeknek eredménye.

Annyi bizonyos, hogy a szükségletek felismerése nélkül a társadalom nem ismerheti fel azon feladatait sem, melyeket maga elé tűzni és megvalósítani, vagy melyért küzdeni hivatva van.

Ezen szükségleteknek és feladatoknak fel nem ismerése az oka nagyrészt annak is, hogy a parlamentárizmus annyira lejárt a magát.

De oka másrészt annak is, hogy nálunk hiányzik a közérzetnek és közvéleménynek hatalmasabb kifejlődése. Nincs meg a közérdeknek az a világos felfogása, mely megtanítaná az embereket, hogy a közjó előmozdítása a legjutalmazóbb befektetés.

Ezen felfogásnak beleoltása az állampolgárokba a legjobb szer a torzsalkodások és politikai gyűlölség ellen, ez maga képes az annyit hangoztatott korrupció ellen sikra szállani.

És társadalmi érzékünk hiányának még egy végső oka van: hogy a társadalom semmi elismeréssel sem adózik azoknak, akik ezekkel a kérdésekkel behatóbban foglalkoznak.

Aminek okát legalább részben ab-

A „BRASSÓI LAPOK“ tárcája.

Gáspár ur szerelme.

— Irta: BALASSA EMIL. —

Mikor Gáspár hazament, az asszony már otthon várta. Ült a sarokban és számításból nem gyújtotta meg a lámpát. Asszonyi vérenek minden fortélyosságával várta az utolsó ütközetet, a végsőt, a legszomorubbát, amikor még egyszer visszaszerzi magának Gáspár ur hideg szerelmét. Mert Gáspár urból már kezdtek kihűlni a nagy vágyódások, korán megvénült, földszagú, paraszt-lelkével megérezte, hogy a véres asszonyi szerelmeket úgy kell lerázni magáról, mint a ravasz-képi, vén hitelezőket. És ez az asszony volt az utolsó, ez az asszony volt Gáspár előtt a szerelem didergő epilógusa, az asszony, akit előre is utolsóként jelentett ki és akit mégis szeretett egy kicsit, az ő lusta vérenek bágyadt, októberi, ritka felpozdülésével.

Ma, halottak napján különösképpen betegesen vert Gáspár ur szíve. Tegnap olvasta Musset siró, szerelmes verseit talán századszor. Bele mormogta halkán a sötétségbe az elmúlás legszomorubb, legszerelmesebb strófáját... Ha meghalok, sirom fölé sok siró fűzfát ültessenek. Szerettem a siró fűzek beteg muzsikáját... És Gáspár ur az első szeretőjére gondolt, akinek a sirját fájdalmas susogású fűzekkel ültette tele.

Az emberek kimennek a temetőbe, mindenkinek van künn egy darabka földje, egy szemernyi elsíratlan álma, egy porcikányi betemetett szíve, egy kísértetként hazajáró emléke és ő most nem megy oda, ő nem mehet oda, mert itt ül mellette a sötétben egy asszony aki szerelmes, fortélyos terveket forral ellene és meg akarja még egyszer utolsó fellobbanásában ejteni.

— Menj innen! — mondta az asszonynak. Rá sem nézett. Ebben a percben utálta. Bele szeretne volna törölni a sáros cipőjét a szoknyája csipkefodrába. Az asszo-

nyok is megérezik ezt ilyenkor. Ez az asszony is megérezte. És most már számítás nélkül, ravaszság nélkül, csendesesen, kis csuklásokkal sirni kezdett.

Gáspár ur tudta, hogy az asszony le akarja őt győzni. Az apró, gyöngyszemű könnyek, amelyek úgy peregnek egy asszony mélységes, kék szeméből, mint a rózsaszírom harmatcseppjei, nagy merész fegyverek. Vannak férfiak, akiket megkeményítenek az asszonyi sirások. Gáspár ur nem ezek közé tartozott. Odament az asszonyhoz, megsimogatta a fejét és lecsókolta.

Undort érzett. Elhatározta, hogy mégis elmegy. Nem tudta, hogy hova, hogy merre, de érezte még a Musset vers bágyadt muzsikájának játékát a lelkében. Vette a kalapját.

— Hová mégysz? — kérdezte remegve az asszony. Megérezte a veszedelmét, félt, borzongott és Gáspár ur úgy érezte, mintha fekete hollók kárognák körül a szívét. Letült az asszony mellé és úgy ülték sokáig. Halkan verte el a szívük dobogása az órákat.

CIRCUS STUTZBART a nyári szinkörben
ma és naponta

Nagy nemzetközi dijbirkózások.

4000 korona kitűzött díjért,
amelyen a világ leghíresebb és legnagyobb birok-mesterei vesznek részt.

Ma mérkőznek:

I-ső pár
Pfaff szász Molo olasz ellen.

II-ik pár
Paul le Buser francia Vanyek lengyel ellen.

III-ik pár
Hausen dániai, Hitzler német ellen.

ban kell keresni, hogy igen sokan ezek közül, akik ezekkel a kérdésekkel foglalkoznak — sajnos — szembehelyezkednek a nemzeti eszmével.

A rendőri büntető eljárás egységes szabályozása.

Irra: ifj. Kiss Árpád, földvári szolgabíró.

Brassó, okt. 27.

A napokban jelent meg hosszú vajadás után a rendőri büntető eljárás egységes szabályozása, amelynek életbe léptetése jövő év január 1-re van tervezve. Ugyanakkor ügyviteli szabályzat is bocsátatik ki az eljárási szabályzat mellé. Miután a kérdés megoldásával a sajtó foglalkozott annak idején, most amikor a belügyminisztérium kibocsátotta az új szabályzatot, nem lesz érdektelen néhány sorral megemlékezni róla.

Közigazgatás egységesítést kimondó törvényalkotásának szükségességét még az 1869. 4. tcz. életbe lépte után felismerték, mert nem volt megfelelő törvényes intézkedés, amely a közigazgatási tisztviselő működésének biztos irányt szabott volna. A hány közigazgatási hatóság, annyi volt a szokás — s míg a bírósági intézmény életrevaló rendszerével egy hatalmas ugrással lépett ki a közigazgatás karjaiból, addig az alakiságok tulságába esett döcögős szeker — az öreg közigazgatás, várta valami életre keltő szellem fuvalmát, mely az életviszonyok bonyolódottsága miatt mind nehezebb és nehezebbé vált feladatának hasznos megoldására képessé tegye. Tíz éve telt el annak, hogy az akkori miniszterelnök, Széll Kálmán bemutatkozása alkalmával kijelentette a képviselőház előtt, hogy a közigazgatást reformálni fogja. A következő évben elkészítette és már 1901-ben szentesítést nyert az egyszerűsítést tárgyaló 1901. XX. tcz. Ebből egymásután sarjadoztak ki a különféle eljárási szabályok, úgy hogy rövid

idő alatt egységet teremtettek az egész vonalon.

A vidéki közigazgatás, mostohájára, a rendőri büntető bíróságra a közigazgatási szervezet átalakulásával szintén igen fontos közérdekű feladat hárult. Évről évre nőtt a törvények és rendeletek száma, a vármegyéknek is gondjuk volt büntető statutum alkotására, majd az 1908. 36. t. cz. 8. §-ával az ítéletek feltételeken felüggesztő rendszere vitetett be a rendőri büntető eljárásba.

Végzetlen bénítólag hatott azonban a hatóságok működésére az eljárási szabályok indokolatlan sokfélesége. Egyedüli remény az 1901. XX. tczben volt, amelynek 22. §-a alapján bocsátatott ki a 65000—1909. B. M. rendelet, amelynek előszava a jogszolgáltatás és gyakorlati életviszonyok szempontját — tekinti mérvadóknak s épen ennél fogva közmegnyúvással fogadtatott az összes érdekelt körökben.

A fent említett új szabályzatban a főszolgabíró mellett mint hatósági jogot gyakorló közeg szerepel a szolgabíró s így a puszta usussá vált törvényhatósági megbízás, amely minden egyes esetben megadatott, megszűnik.

Annóra usussá vált a megbízás, hogy gyakran azt a megyék elfelejtették kiadni, de azért fennakadásnak nem volt szabad történnie. Ha aztán jött valami kellemetlenül érintő ítélet, kipattant, hogy a szolgabírónak megbízása sincs s így felelősséggel eléretett az ítélet biztos megsemmisítése. De jaj lett volna megtagadni a beosztott kihágási darab elintézését is, az nem törvényszerűség szempontjából bíráltatott volna el.

Az eljárási szabályzat több rendelkezésének életbeléptetése, jegyzőkönyvvezető köteles alkalmazása, technikai akadályokba ütközik. Tanúk lehetnek rá a vidéki szolgabíróságoknál megforduló ügyvédek hogy vannak egyes járások ahol asztalt alig kaphatnak magánjegyzet készítés céljára. Helységek, azok berendezése, nem kielégítő.

A rendőri büntető eljárás során másodfokban az alispán fog bíraskodni, ami az ügyek gyorsabb elintézését eredményezi.

A bizottsági bíraskodás feleslegesnek nyilvánult annál inkább, mert bár rendszerint a vármegyei referensek javaslata fogadtatott el az ülésekben, néhány kihágás kivétele az alispáni illetékesség alul, sem fontosságánál, sem a közérdek szempontjából indokolva nem volt.

Az illetékesség kiterjesztetett. A terhelt lakása, avagy tartózkodási helyére illetékes rendőri büntető bíróság is ítélkezhetik ha az ellen a terhelt kifogást nem emel. A kik a gyakorlatból tudják, hogy a közvetett kihallgatás hányszor méltánytalanul sújtja a vádlottat, ezen intézkedésről csak elismeréssel szólhatnak. Bevonatott továbbá az eljárásba résztvevő személyek közé a tiszti ügyész és a szakképviselője személye. Bizonyos esetekben ugyanis a feljelentések közöltetnek a vármegyei tiszti-ügyésszel, aki indítványt tesz és nyilatkozik arra nézve, hogy a tárgyaláson részt kíván-e venni, avagy kívánja-e az ítéletek közlését. Az eljárás megindítását és a büntetőparancs — ezen speciális német intézmény — kibocsátásának feltételeit is részletesen szabályozza az új szabályzat. Felelősségi határidő pedig mint a rendes közigazgatási ügyekben: 15 nap. Az eljárási szabályzatban mindazokban a kérdésekben megtaláljuk a feleletet, amelyekben eddig csak a gyakorlat, [esetleg bírói eljárás és elvi jelentőségű határozatok adtak utmutatást. Azok részletes felsorolása nem e helyre tartozik.

Azonban annak átolvasása után arra az eredményre jutunk, hogy egy körültekintő munka, amely úgy a köz, mint a magánérdek megvédésére különös figyelemmel van s ahhoz, hogy a kormányfő ideális szándéka megvalósulást nyerjen, csak az kívántatik meg, hogy helyesen alkalmaztassék a hatóság közegei által.

A gyermekek erkölcsé.

Apponyi rendelete

a tanítókhöz.

Brassó, okt. 27.

A tanfelügyelők útján fölötté nagyjelentőségű akció megindítására utasította Apponyi Albert gróf kultuszminiszter a tanítókat. A rendelet az iskolásgyermekeknél az utóbbi időben megdőbbentő módon jelentkező erkölcsi fogyatkozásokról szól és a tanulóknak helyes irányba való terelését a tanfelügyelőkre és a tanítókra bizza.

Mindinkább általánossá válik a panasz, hogy a népoktatási intézetek tanulóinak erkölcsi érzületében, gondolkozásmódjában és kedvteléseiben káros elfajulás tünetei mutatkoznak. Megdőbbentő példákat szolgáltat a tapasztalat, amelyek nemcsak a felnőtt és serdültebb koru ifjúság, de a tanítóképes korban levő kisebb iskolásgyermek erkölcsi zülöttségéről tesznek tanúbizonyságot.

A baj főképpen az alsóbb néposztály gyermekeinél mutatkozik és így a baj orvoslására már a továbbterjedés meggátolása végett is égetően szükség van.

A rendelet a tanítók köteleességévé teszi ennek a veszedelmes bajnak orvoslását. Természetes, hogy az orvoslás szerfölött nehéz, mert hiszen ma már a családi nevelés

Mindegyikük a rég eltemetett szerelemre gondolt, elhantolt csókokra, a szoba sarkából beteg, szerelmes bugások kísértetei bujtak elő s ők úgy ültek egymás mellett, mint az idegenek.

Az asszony belekuszott az ember ölbe és átfogta a fejét. Gáspár azt hitte, hogy rozsdás, hideg vaskapcsok fonnák körül a nyakát; átengedte a fáradt szemét az asszony szájának. Nem bánta akármilyen történi, csak félt egy emléktől és egy bágyadt, fehérarcu, fuldokló fáradt asszony utolsó vércseppjeit látta, amelyeket az asszony haldoklása közben az ajkára csókol.

— Elmegyek — mondta halkan.

Az asszony felugrott. Rikácsoló hangon ordította:

— Tudom, hová akarsz menni. A temetőbe. A sirjához. Az én csókomtól nedves szájjal akarod megcsókolni az ő sirjának a földjét. Vissza akarod sirni annak a nőnek a csókos szerelmét, csak azért, mert már nincs itt. Amíg itt volt, éppen úgy bántál vele, mint velem, durva voltál, goromba, parasztlelkű és hideg. Kinóztad, bántottad és most, hogy elment tőled, szeretnéd elhitetni magaddal, hogy ő volt az első és utolsó szerelmed. Mert szeretni már nem tudsz, hát kell valaki, aki nincs és akire büntetlenül ráházhatsz telhetetlen, fagyos szerelmedet.

Kimehetsz a temetőbe, ma van halottak napja és temess el engen. Én sem vagyok már, én sem, én már elmentem, itt se voltam, érzem az ajkad gyöngye szorításából...

Leesett a dívánra. A férfi elhúzódott mellőle. Még nem volt asszony, aki így a lelkébe látott volna. Az ősei is ilyenek lehetnek. Gonoszak, kemények és álmodozón szeretők. Szerették, azt, ami elmúlt, ami koporsószagu, a mit fűzfák borítanak, ami nem él és félték minden asszonytól, aki csókot kér tőlük. Ebbe az irreális szerelemben örültek bele mindannyian és vitték ki az utolsó fellobbanásokat a temetőbe.

Gáspár ráhajolt az asszonyra. Látta a kemény husos ajkát. Ezt az asszonyt most el kell temetni, olyan jó ma temetni és Gáspárnak igazán mindegy volt, hogy kit temet. Ez az asszony kívánja, hogy úgy szeressék, mint egy halottat. A temetőre gondolt, ahol most kemény szívű, brutális legények ellágyulva sirnak az elmúlt asszonyok sirja fölött. Neki is sirni kellene. És meggyújtotta lelkében egy régen elföldelt szerelem pislogó mécsesét, lehunyta a szemét, megcsókolta egy előtte heverő asszonyajkát és ravatalos, földszagu illatokat érzett, temetési beszédek mormolását, látta halvány, kékcilllogású mécsesek villogását és a fülében csengtek egy Musset-vers haldokló, beteg rímei...

gáncs a tekint. tanácsot, mert amint benfentes körökben suttoják — ez a nagy takarékoság csak szinpadai fogás tőlük. Azt akarják ugyanis, hogy szemeink hozzászokjanak a sötétséghez s majd mikor a villamos ivlámpák osztják szét pazar fényüket, annál inkább ellegyünk kápráztatva. Hát hiszen szép a meglepetés, de gondolja meg a városi tanács azt is, hogy ha a sötétséghez formálódott bagoly szemeinkbe reflektorokkal kezdi vetíteni a fényt, ott leszünk, ahol a mádi izraelita, vagyis nem fogunk látni a nagy világosságtól.

— A **filharmonikusok előiskolája** holnap, csütörtökön este 7 órakor tornaiskola utcai saját helyiségében összpórbát tart.

Egy Pallas Nagy Lexikon olcsón eladó. Cim a kiadóhivatalban.

— **Fráter Lóránd** legújabb nótáskönyve megjelent. Kapható a „Brassói Lapok” és Grünfeld Samu könyvkereskedésében.

Kanyaró után

a legkomolyabb betegségeknek biztosan elejét veszi a **SCOTT-féle EMULSIÓ**. Az egészség gyors visszaszerzése meglepi mindazokat, akik először tesznek kísérletet a

Az Emulsió vásárlásánál a SCOTT-féle módszer védegyét — a halászt — kérjük figyelembe venni.

SCOTT-féle Emulsió-val

A SCOTT-féle Emulsió csakis annak köszönheti nagy hírnevét, hogy összes alkotórészeiben fenntartja legnagyobb fokú tisztaságát.

Nagyon megfelelő az elkenyezettett inynek és a meggyengült emésztésnek.

A SCOTT-féle Emulsió a legkiválóbb.

Telefon — Távirat.

Saját tudósítónk jelentése.)

(Budapest, 1909. október 27.)

Minisztertanács.

Daczára Kossuth Ferencz gyengélkedésének, a kormány tagjai ma délelőtt 11 órakor tanácskozássra gyűltek össze Kossuth lakásán.

Az ujságírók valósággal megszállták a kereskedelemügyi miniszter lakásának előcsarnokait és türelmesen várakoztak délután fél 2 óráig, amíg a tanácskozás véget ért.

Andrássy, aki elsőnek hagyta el a tanácskozási termet, kijelentette az ujságíróknak, hogy nem nyilatkozhatik a konferencia lefolyásáról.

Darányi Ignácot megkérdezték az ujságírók, igaz-e, hogy elejti tárcá-

ját mielőtt még új kabinet kerülne az ügyek élére.

Darányi csupán ennyit válaszolt: — Mindnyájan egyszerre megyünk el!

Wekerle volt aránylag a legközelebb a miniszterek között, de ő is csak a következő rövid kijelentéssel elégitette ki az ujságírók kíváncsiságát:

— A helyzetről tanácskoztunk, miről is tanácskozhattunk volna? A tanácskozásokat folytatjuk.

A függetlenségi párt irányítása.

A minisztertanács befejezése után Kossuth, Apponyi és a később érkező Mezőssy Béla és Tóth János államtitkárok hosszasan tanácskoztak a függetlenségi párt irányítására vonatkozólag

Apponyinak komoly aggályai vannak aziránt, hogy a párt többségét mérsékeltabb politikának meglehessen nyerni.

Kossuth még a délután folyamán magához kórette a függetlenségi párt alelnökeit is, hogy a párt irányítására vonatkozólag velük megbeszéléseket folytasson.

Wekerle javaslata.

Jól értesült politikai körökből kiszivárgott hírek szerint Wekerle előterjesztést tett a válság megoldására vonatkozólag a ma délelőtt megtartott minisztertanácsnak.

Wekerle előterjesztésének alapja az összes mérsékelt és liberális képviselőknek egy pártba való tömörítése, a bankcsoport tagjainak kizárásával.

Andrássy — hir szerint — támogatja Wekerle javaslatát.

Fehér Ipoly meghalt.

Győrből jelentik, hogy Fehér Ipoly pannonhalmi főapát ma váratlanul meghalt.

A főapát néhány nap előtt Budapesten járt, ahonnan teljesen lehangelve tért haza.

Jóbarátainak, akik lehangoltsága oka felől kérdezősködtek azt mondta, hogy orvosai lemondtak az életéről. Betegségének okát azonban nem árulta el.

A orosz-olasz barátság.

Rómából jelentik: az orosz nagykövet — az orosz-olasz barátságról nyilatkozva — azt a kijelentést tette, hogy a két nagyhatalom barátkozásának nincsen támadó jellege és nem is veszélyezteti a békét mindaddig, amíg a Monarchia és Németország újabb területszerzési akcióval nem lépnek föl a Balkánon.

A „BRASSÓI LAPOK” előfizetési díja.

HELYBEN vagy VIDÉKRE: házhoz hordna. postán küldve.

Egy évre	20.—
Fél évre	10.—
Negyed évre	5.—
Egy óra	1.70

Előfizetni bármely naptól kezdve lehet. Mutatványszámokat készséggel küldünk.

Kiadó lakás.

Bolonya, Gyár-ut 1^a sz. alatt a honvéd laktanya mellett

ujjonnan épült házban

két teljesen egyenlő, modern beosztású földszinti lakás, melyeknek mindegyike 3 szoba, előszoba, konyha, fürdőszoba és cselédszobából áll

azonnal kiadó.

Értekezhetni ugyanott, vagy Fein Ármínál, Árvaház-utca 35. (2089)

Hazánk egyik legnagyobb és leggazdagabb **biztosító részvénytársasága** meggyenket újra akarja szervezni. E célból

k e r e s

egy vagy két megyénkben jól bevezetett, megbízható, komoly, szolid előéletű és szorgalmas egyént, kik a biztosítási üzlet összes ágazataiban az üzletszerzés, valamint a szervezés terén eredménytel képesek működni

Cél: Üzletszerzés itt helyben, valamint a vidéken, oly helvi megbízható ügynököket és képviselőket felállítani, akik szintén képesek egészséges biztosítási üzletteremténi

Ajánlkozók, kik ezen a téren már sikerrel működtek, előnyben részesülnek. A nem szakmabeliek a társaság költségén oktatást nyernek. Az állások a jól betöltött, kikötött idő leteltével nyugdíjképes állandókká alakíttatnak át.

Kezdőfizetés: A már betöltött gyakorlat és előismeretek szerint havi 150-250 kor. és ha a társaság megbízásából utazik: 10 korona napi díj és II. oszt. vasut. Kimerítő ajánlatok: „kötelességteljesítés - szép jövő” alatt **Eckstein Bernát hirdetési irodába** (Budapest, VII. Erzsébet-körut 37.) kéretnek.

Egy jól menő :: divatáru-üzlet: ::

költözködés miatt nagyon olcsón eladó. Cim a kiadóhivatalban. :: 2033

Értesítjük a n. é. közönséget, hogy az egyedüli elárusításunkban levő ásvány- és gyógyvizeket azonnali üvegcsere mellett, Cérna-utca 6. és Vasut-u. 25. szám alatti raktárunkban a következő árban árusítjuk:

	1 liter	10 fill.	1/2 lit.	— fill.
Gloria				
Borpataki	12	12	12	12
Matild	16	16	16	16
Borhegyi	10	10	10	10
Baross	12	12	12	12
Előpataki	16	16	16	16
Fehérkői	16	16	16	16
Felsőrákosi Mária	16	16	16	16

Legalább 25 üveg vételnél a vizet házhoz szállítjuk.

Magy. ásványvíz Forgalmi és Kiviteli részv. társ.

E. Ö. és L. Theil főraktárosok. Vasut-u. 25. Telefon 364

	1 liter	16 fill.	1/2 lit.	14 fill.
Káson Salutaris				
Horgász	16	16	16	16
Répati	16	16	16	16
Borszéki	28	28	28	28
Sztojka	28	28	28	28
Boholti	26	26	26	26
Hargitta	26	26	26	26
Székely-Selters	26	26	26	26

ellen is igen sok az indokolt panasz, azonban kétségtelen, hogy az elemi iskolák tanítói, ha hivatásukat helyesen tudják fölfogni, akkor a hitoktatást végző lelkészekkel egyetemben, nagy mértékben előmozdíthatják az iskolás gyermekek erkölcsi színvonalának emelését célzó törekvéseket részben az iskolában való olyan ténykedéssel, amely a gyermek erkölcsi érzékét fejleszti, de másrészt azáltal, ha a gyermekkel az iskolán kívül is törődik a tanító.

Mindezek alapján utasította a kultuszminiszter a tanfelügyelőt, hogy a vármegye területén működő tanítókat, tanító-nőket és óvónőket hívja föl, hogy szeretetteljesen lelkükre beszélve a gyermekeknek igyekezzenek visszatartani azokat az erkölcs-telen magaviseletről, másrészt az erkölcs-telen gyermek szülőit figyelmeztessék a bajra és bírják rá a szülőket, hogy a gyermekeik erkölcsi fölött éber szemmel őrködjének.

Buzdítsák a gyermekeket a templombajárára: hassanak oda a tanítók, hogy a gyermekek rendesen felöltözve járjanak, írassák ki a gyermekek közül a ponyvairodalom termékeit, kedveltessék meg a gyermekekkel az erkölcsi, hazafias olvasmányokat.

Mindezeknek az ellenőrzését a kultuszminiszter különösen figyelmébe ajánlja a tanfelügyelőnek, akinek kötelességévé teszi, hasson oda teljes szigorral, hogy a fiukat, a leányoktól elkülönítve tanítsák és a szünetek, valamint a kirándulások alkalmával külön-külön felügyelet alatt legyenek, egymástól elkülönítve a leányok és fiuk.

Meghagyja a kultuszminiszter a tanfelügyelőnek, hogy mindezeket minél előbb hajtassa végre a tanítókkal és az akció eredményéről a mostani iskolai év végén tessen jelentést.

HIREK.

Brassó, 1909. okt. 27.

— **Buslig József halálához.** A brassói rom. kath. főgymnázium tegnap elhunyt érdemes igazgatójának, Buslig Józsefnek holttestét ma délután kísérték ki a vasuti állomáshoz. Az igazgató holtteste egész délelőtt a gymnázium tornacsarnokában volt felravatolozva. Koporsója körül a gymnázium tanuló ifjúsága állott egész napon át őrséget. Délután három órakor kezdődött a gyászszertartás, amelyet Máthé István baróti esperes végzett. A holttest beszentelése után Bálint György főgymnáziumi tanár az elhunyt volt osztálytársa megható beszédben bucsúztatta el úgy a tanárikar, mint a tanulói ifjúság nevében. A gyászszertartás után, amelyen az összes brassói magyar egyletek, amelyeknek Buslig József tagja volt, valamint Brassóváros előkelőségei résztvettek, megindult a gyászmenet a Kolostor-utcán, Rezső-köruton, és a Kut-utcán át a vasuti állomáshoz. Az elhunyt igazgató holttestét még ma délután Gyergyószentmiklósról szállították, ahol holnap délután 3 órakor temetik a Buslig család sírboltjába.

— **Szterényi Sepsiszentgyörgyön.** A Brassói Lapok egy héttel ezelőtt közölte már biztos információ alapján, hogy Kossuth Ferencz kereskedelemügyi miniszter nem jelenik meg a székely körvasút megnyitási ünnepségein, amelyeken a minisztert Szterényi József kereskedelemügyi államtitkár fogja képviselni. Szterényi, az állomásfőnökségtől nyert értesüléseink sze-

rint, holnap csütörtökön reggel 4 óra 52 perckor különvonaton érkezik Brassóba, a hová Háromszék megye küldöttsége ma este eléje jött. Az államtitkár vonata 10 percnyi itt időzés után 5 óra 2 perckor megy tovább Sepsiszentgyörgy felé, ahol nagy előkészületek történtek az államtitkár fogadására.

— **A reformáció évfordulójának megünneplése Brassóban.** F. hó október 31-én és november 1-én a reformáció 392-ik évfordulója alkalmából a ref. egyház a következő ünnepségeket tartja: 1. október 31-én d. e. fél 9 órakor az iskolás és iparos tanulók részére alkalmi ifjúsági istentisztelet lesz: tartja Jancsó Lázár s lelkész. 2. D. e. 10 órakor rendes istentisztelet; tartja Tőkés Ernő lelkész. 3. d. u. 5 órakor alkalmi istentisztelet; tartja Tőkés Ernő lelkész. Mind a három időben a gimn. reál isk. és keresk. isk. ref. növendékeinek dalkara és a polg. leányiskola ref. növendékeinek dalkara fog szerepelni. Este 8 órakor V. Kristó András „Fehér bárány” c. vendéglője új nagy termében társas összejövetel lesz, melyen bárki megjelenhet mindennemű előzetes fizetési kötelezettség nélkül. Akik azonban vacsorát is akarnak maguknak biztosítani, azokat kérjük ebbeli óhajukat szombat d. u. 3 óráig a ref. papi hivatalban, vagy V. Kristó András urnál bejelenteni. November 1-én d. u. 3 órakor a ref. templomban, Kálvin János születésének 400 esztendő fordulója alkalmából nagy közgyűlés lesz, melyen részt vehet az egyház minden adó fizetője. Tárgya lesz 1. Kálvin János munkájáról és reformáció jelentőségéről Tőkés Ernő lelkész előadása 2. A megünnelt egyházképviseleti és egyháztanács helyek betöltése.

— **Orvosi körökből.** Csulak Lajos brassói áll. isk. igazgatónak a fiát, dr. Csulak Samut a székesfőváros tanácsa a Szent Lőrincz kórház segédorvosává nevezte ki.

— **Senki sem akar kórházi segédorvos lenni Brassóban.** Különös, de ime egy életre való állás, amelyre ma, ebben az ördületesen kenyérhajszó világban, nem akad pályázó. Mert nem akadt. Az alispán értesítette ma hivatalból a városi tanácsot, hogy a kórházi segédorvosi állásra kiírt pályázat meddő maradt. Egyetlen pályázó sem akadt az állásra.

— **Brassó a munkásbiztosító pénztárak közgyűlésén.** A munkásbiztosító pénztárak Budapesten megtartandó közgyűlésére mint választott közgyűlési tagok a Brassói Ipartestület részéről Nagy József testületi elnök és Romanszky István alelnök, a brassói munkásbiztosító pénztár részéről Kapusi Mihály ellenőr utaznak Budapestre.

— **Birkózóversenyek a Stutzbart cirkuszban.** A dalsarnokban működő Stutzbart cirkuszban, amint ezt már ismételtelen jeleztük, holnap csütörtökön este kezdődik a cirkusz igazgatója által közjegyző előtt deponált és öt díjba felosztott 4000 koronányi összegért a nemzetközi birkózóverseny, amelyre a kontinens legnevesebb mesterei érkeznek Brassóba, de soraikból kivannak zárva a budapesti Beke-tow-cirkuszban szereplő birkózók. A zsűri tagjai brassói amateur szakértői lesznek. A cirkusz igazgatósága ezúton is közhírré teszi, hogy a kitűzött díjakért bárki részt vehet a verseny-mérkőzésben. Holnap csütörtökön három pár mérkőzik. Pfaff szász mesterbirkózó Milo olasz, Paul Lebouchère francia világbajnok Vanyek lengyel mester, és Han-

sen dán világsampión Hitzler német világbajnokkal. A mérkőzések, tekintve a szereplő mesterek elismert hírnevét, előreláthatólag izgalmasak lesznek.

— **Hermannstadtból — Sibiu.** Nagyszebenben a napokban tartotta közgyűlését a románok közművelődési egylete, az „Astra”. Ebből az alkalomból a „Nagyszebeni Ujság” írja a következőket:

A városukra büszke szászoknak nem is kellett a múlt napokban nagyon tágra nyitni a szemüket, hogy me lássák: Hermannstadt valóságos Sibiu-vá változott. Az ősi szász város tele volt román korifeusokkal. Román egyházi zsinat tanácskozott, román közművelődési egyesület ülésezett, gyűlésezett, felolvasásokat tartott. Román püspökök, papok, pópák, képviselők, írók, tanárok, agitátorok lepték el a várost, mely e napok alatt minden inkább, csak nem szász metropolis. Román központ! Megünnepezték a nagy Saguna emlékét, aki Sibiuba tette át büszke érseki székét és ezzel megnyitotta az utat a románoknak és megadta az impulzust, hogy Hermannstadtból Sibiu-t csináljanak. Az érseki szék árnyékában keletkeztek itt az ősi szász városban a román egyesületek, hírlapok, pénzügyi irodák. Eleinte csak egy-egy kis szerény házat szereztek a románok, most már palotákat vásárolnak ki szeretett szász testvéreik kezéből. Mindenki látja, hogy mi a románok törekvésének végcélja Nagyszebenben. Központot keresnek nemzeti és faji törekvéseiknek és e központot Nagyszebenben vélik feltalálhatni. Erre a célra Balázsfalva kicsiny és alkalmatlan, Brassóban nem sikerült nekik gyökeret verni. Aradon a magyarság ellenállásán megtörik e törekvésük. Nagyszebenben pedig szívesen látott és a szászoktól is üdvözölt vendégek. Hát csak üdvözölgék a szászok őket, kedveskedjenek nekik Saguna-utcaival, ölelkezzenek velük. Majd ez ölelkezésből fog meggyülemni Sibiu, mint a románság központja.

— **Állategészségügy.** A hétfalusi főszolgabírósa jelentése szerint Tatrang községben megszűnt a sertésorbánc.

— **Szabászati tanfolyam brassói mesterek részére.** A kereskedelmi miniszter által brassói szabómesterek részére engedélyezett ingyenes szabászati tanfolyam e hó 31-én, vasárnap d. e. 10 órakor veszi kezdetét a faipariszakkiskola különtermében.

— **Két hangverseny.** Svärdstrom Valborg november hó 11-iki hangversenyére a jegyeket már tömegesen veszik, ami jele a rendkívüli érdeklődésnek, mely a hírneves énekesnőt várja. — Sauer Emil világhírű zongoraművész hangversenye tudvaleg november hó 29-én lesz a Vigadóban. Jegyek mindkét hangversenyre előjegyezhetők a Herz-féle papirkereskedésben (Kolostor-utca 22.)

— **Csikszereda — villanyváros.** „Zug az éji bogár, neki megy a falnak, nagyot koppan s azután elhallgat”, mondja Arany János és írja egy csikszeredai lap, azután így folytatja: De bezzeg nem hallgatnak el a mi éjjeli bogaraink, mikor vak sötétségben hazafelé botorkálva bele-bele botlanak a hárszögletekbe, oszlopokba, gerendákba. Dehogy is hallgatnak, sőt áldják a nemes magisztratust — de úgy, hogy ha meghalának — kereszt alatt bűnbánó zsolozsmákat énekelve zarándokolnának a szomszabbtól szomszabb lámpáig, hogy „egy kicsi gázt fűcsenek bele.” Azonban ne érje

KAPHATÓK jutányos árak és feltételek mellett — részletfizetésre is — elsőrangú gyártmányú minden fajta varrógépek, kerékpárok, fa- és vasbutorok, képek, tükrök, inga és zseborák, aranynemű szalon-gárnitúrák, divánok, matracok, fali- és futószőnyegek, paplanok, mindenfajta vásznak, köntöskelmék kész férfi- és fiuruhák, esetleg, mérték után is készítenek. Nagy választék nemzeti zászlókban.

Szóllósy Zs.

Brassó, Kapu-utca 9.

Ünynökök megfelelő fizetés mellett felvétetnek.

A „TRANSILVANIA“

festő- és vegyi tisztító intézetben

Brassó, (Bolgárorság) Temető-u. 5. sz. a.

férfi ruhák mártól kezdve egy ujszerű gőzvasalóval ujjá vasaltatnak, még pedig egy téli kabát 2 koronáért, egy öltöny szintén csak 2 koronáért. A téli kabát, ha még oly viselt is, ez alatt a vasaló alatt egész ujjá változik, miáltal sok új ruhának a megvásárlása takarítható meg.

Egy egyszeri próba után biztos vevőm marad. Mivel csak november 15-éig tart és az árak oly olcsók, kérem ezt az alkalmat jól kihasználni.

Mély tisztelettel

SOLINGER L.

Globus
Fém tisztítókivonat

Legnagyobb kitüntetés
„Grand Prix“ St. Louis 1904.

Legnagyobb kitüntetés
Arany érem „Nürnberg 1908“

jobban tisztít
mint minden-
féle más.

Fém tisztítószer

KIADÓ

Kut utca 23. sz. alatt

2 Üzlethelyiség

az egyik üzlethelyiséghez még tartozik 2 szoba és konyha lakásnak.

Ugyanott az emeleten egy 4 szobás lakás és több butorozott szoba is kiadó.

Továbbá vendéglői berendezés is eladó.

2080 Értekezni ugyanott.

Magyar **Húgyhajtó és Húgysavoldó** Magyar forrás.

SZULTÁN-FORRÁS.

Nagyon kellemes, tiszta ízű, szénsavban gazdag, dús Lithion-tartalmú ásványvíz.

Gyógyító és üdítő ital.

Dús Lithion-tartalma következtében sikerrel alkalmazható vese, húgykö- és hólyagbajok esetében, továbbá a légző és emésztő-szervek hurutos bajainak gyógyítására.

SZULTÁN Lithion-gyógyforrás-vállalat.

Kütközélség és központi iroda: EPERJES. Igazgatóság: BUDAPEST, IV., Ferenc József-rakpart 22. — Kapható már külföldön is a következő városokban: Brüsszel, Páris, London, Newyork, Ostendé.

Telefon Eperjesen: 74.

Telefon Budapesten, Igazgatóság: III—93.

Budapesti főraktár IV., Ferenciek-tere 3. — Telefon 5—12.

Főraktár Brassóban: Dressnandt Vilmos bel és külföldi ásványvízkereskedésében. Kolostor-utca 23. — Telefon 318.

SINGER varrógépek

BRASSÓ,
Kapu-u. 23. sz.

Csakis a védjeggyel!

Kellemen Ferenc „Fehér-templomhoz“
gyógyszertára —
Kolostor-utca 8. szám alatt.

Ajánlja kitűnő saját készítményű biztos hatású

Vénus crême	1 tégely	— 80 f
Vénus szappan	1 darab	— 60 f
Vénus powder	1 doboz	1.20 f
Petrolin hajszesz	1 üveg	2.— f

Nagy választék különlegességekben, ásványvizekben, parfümökben és gummiárúokban.

A ki jó villásreggelit és egy jó pohár erdélyi bort vagy frissen csapolt sört akar inni, az járjon a tanácsházi pincébe.

Kodesch Viktor-hoz szembe a közuti v. megállóhelynél

„A régi Tanácsházban“
Buzasor 4. sz.

alatt levő borkimérésben úgy helybeliek, mint idegenek
kitűnő borokat
kaphatnak. (Asztali és palackborok)

JÓ BOROK.

(asztali és palack borok)

A „Fehér kakas“-hoz
címezett borkimérésben állandóan raktáron vannak.
— Kapu-u. 20. sz. a. —

Központi Nr. 1. Szálló Brassó.

A város és vidék közönségének találkozó helye. Kényelmes, tiszta szobák. Gyönyörű tánc- és étterem. Kitűnő konyha. Valódi jó italok. Pentos kiszolgálás. Omnibusz a vasútállomásonál. Whymanek József, szállodás.

Első brassói

mű és borotva hamarkészítő

Nagy raktár

finom acélárúokban.

Szolid kiszolgálás! Valcsio J. utóda
Kapu-utca 18.

Pásztori Sándor

sodronyszövet-fonat kert-
kerítés és ruganyos acél-
sodrony-ágybetétek gyára
BRASSÓ, Kórház-u. 32.

Tellmann Vilmos és Tsai.

posztógyára, BRASSÓ.

Hátulsó-utca 50—56 szám alatt.

Ajánlja saját készítményeit.
mindenféle
posztókban és flanellekben.

Foith György és Társa

kötőgár, rövid- és szövő-áru üzlet
nagyban és kicsinyben

Kapu-utca 24. sz.

Saját gyártmányú kötött-áru. Mindenféle harisnya és trikó-áruk olcsón és nagy választékban kaphatók.

Erdélyi „Pratt“ varrógépek

Wetzel Otto

BRASSÓ.

Weisz-Mihály-u.

30. szám alatt.

csakis a védjeggyel.

Legnagyobb választék kongrészsövetekben.

Högyek, akik szép kézimunkát venni akarnak, győződjenek meg arról, hogy én csak finom árut tartok.

Törülközőkre, zsebkendőkre, szalvétákra, asztalneműre monogrammok 5—6 óra alatt bármily mennyiségben himeztetnek.

Weisz Mihály-u. 4.
(Copoly-féle ház.)

BOLESCH FRIGYES

Mindennemű fehérnemű készítése.

Szülő szálloda

Medgyes.

Ajánljuk ujonnan berendezett szállodánkat.

Weber és Arva.

Az Eszterházy és tanácsház

pincékben kaphatók a legjobb és legtisztább erdélyi borok.

Friss villásreggeliről mindig gondoskodva van.

GOLDSTEIN B. mellfüző különlegességek Kolostor-utca 21.

MINDENFÉLE IMAKÖNYV nagy választékban

„Brassói Lapok” könyvkereskedésében
Brassó, Kapu-utca 64.

Fiók : Vasut-utca 19.

Van szerencsém a m. t. közönség szíves tudomására adni, hogy szalámi- és hentesáru-üzletemet

Kapu-utca 46. sz. alá helyeztem át.

Midőn az eddig is irányomban tanusított bizalomért köszönetet mondok, kérem, hogy engem új helyiségemben is támogatni sziveskedjék.

Kiváló tisztelettel **Mühlbacher György.**

Fiók : Vasut-utca 19.

Legnagyobb tisztaság!

A modern cipő ipar legkiválóbb gyártmánya, soktól utánozva, senkitől elérve.

Szalamander-jegyű

női és férfi cipők.

Egységár nők és urak részére minden állásban, bőrben és színben:

A legjobb . K 16.50 párja.
A legfinomabb „ 20.50 „

Egyed. árusítója:

Ipsen különleges cipő áruházai:
Brassó. — Segesvár. — Medgyes.

Kolostor-u. 36. Bajor-utca 10. Főtér 26.
1949

Legnagyobb nyeremény legjobb esetben 1 millió korona.

NE MULASSZA EL

600,000 és 400,000 K. nyeremény.

az I-ső osztálylyal kezdődő m. kir. 25-ik osztálysorsjátékban részt venni.

Friede Gyula és Trs.

a főelárusítók

BRASSÓ, Fiók : **NAGY-SZEBEN,**
Kolostor-u. 36. Nagydisznódi-u. 1.

Huzás nov. 18. és 20-án lesz

$\frac{1}{8}$ eredeti sorsj. $\frac{1}{4}$ sorsj. $\frac{1}{2}$ sorsj. $\frac{1}{1}$ sorsj.
1-50 kor. 3 kor. 6 kor. 12 kor
hivatalos árban.

Megrendelések azonnal, de csak a pénz előleges beküldése vagy utánvét mellett eszközölhetnek.

Postai befizetési lapok és játéktérvek kívánatra bérmentve küldetnek.

200,000 és 100,000 K. nyeremény. 90,000 és 80,000 K. nyeremény.

BRASSÓI LAPOK

KÖNYVNYOMDÁJA

készít mindenféle nyomtatványokat a legszebb kivitelben és legjutányosabb árban.

A legszebb képes levelezőlapok, finom és divatos, szebbnél-szebb levélpapírok:

Iskolatáskák, író- és rajzeszközök, valamint mindenféle iskolai cikkek nagy választékban kaphatók

a „BRASSÓI LAPOK” könyvkereskedésében

BRASSÓ

A „BRASSÓI IPAROSOK HITELSZÖVETKEZETE,
MINT AZ ORSZÁGOS KÖZPONTI HITELSZÖVETKEZET TAGJA”
felszámolás alatt, közhirrre teszi, hogy

butorcsarnokát

teljesen kiárusítja

és az összes butorok árát
35%-al leszállította. (2021)

Lapfőlapdonos a „Brassói Lapok” nyomdája.